

50 év – 50 esemény a somogyi erdőkért

A SEFAG Zrt. működésének 50. évfordulója alkalmából igényes könyvben örökítette meg az elmúlt időszak történéseit. A kiadványt olvasva az elmúlt 50 év eseményein, eredményein túlmenően azokba az alapvetésekbe is betekinthez az olvasó, melyek végigkísérték a cég hétköznapijait.

A cég történetében jeles egykori munkatársak közül is megszólal néhány, akik elbeszélései a vállalat működésének több fontos momentumát is bemutatják. A könyvben megismerhetjük a szervezeti egységek és változásai mellett, valamennyi szakmaterület érdekességét.

Nem titkolt célként fogalmazódott meg a kiadvánnyal kapcsolatban, hogy megmutassa az értéket érdeinkben és az értékteremtést a gazdálkodásban. Kifejezett cél az is, hogy láttassa a munkatársak áldozatos munkáját, hiszen ne feledkezzünk meg arról, hogy a kirándulások során szerzett élményekben számos dolgos kéz, felelősen gondolkodó kűfő munkája kamatozik.

S külön fejezet taglalja az elmúlt 50 év jeles eseményeit évről évre. A SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. alapításának 50. évfordulóját ünnepelte. Üljünk be az időgépbe és idézzünk fel 50 eseményt az eltelt fél évszázadból.

1970 – A Délsomogyi Állami Erdőgazdaság, az Észak-somogyi Állami Erdőgazdaság és a Délmagyarországi Fűrészek Vállalat összevonásával, 1970. január 1-jén megalakult a Somogyi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság – országszerte ismertté vált nevén a SEFAG.

1971 – Az új nagyvállalat 87 116 hektáron gazdálkodott, a munkavállalói létszám a jelenlegi tízszerese volt, meghaladta az 5500 főt, a cég központja Kaposvár.

1972 – A vállalat kezdetben a mainál jóval több, 18 üzemi erdészettel, 2 műszaki erdészettel, 2 faipari gyáregységgel és mellettük a csurgói asztalosipari, valamint több fagyártmányüzemmel rendelkezett.

1973 – Júliusban jelent meg a *Somogyi Faipari Híradó* első száma.

1974 – Az évtized legnagyobb beruházása az ekkor már közel százéves múlttal rendelkező barcsi fűrészüzem-

ben a panelparkettagyár építése volt. Sikeres próbaüzem után a gyár kapacitása hamarosan elérte az évi 600 ezer négyzetmétert.

1975 – A nagyközönség három parkerdőt – Fonyódit, Nagyatád-Fácánosit és a Somogyvár-Brézait – vehetett birtokba, több mint 150 hektáros területtel.

1976 – Befejeződött a Kaposvár melletti Desedai-víztározó építése. A mesterséges tó hossza nyolc kilométer, területe 245 hektár. Napjainkra a Gombás-Desedai parkerdő, az arborétum, a természeti élmények tárháza várja itt a látogatókat.

1977 – A 70-es években ún. műszaki erdészetek is működtek. Feladatuk a gyarapodó géppark karbantartása és javítása volt, működésüket pedig erdészetenként gyorsjavító bázisok egészítették ki.

1978 – Az évtized során egyre több munkagép jelent meg az erdőkben: emelők, rakodók, hasítógépek, traktorok, ültetőgépek. Az egyesülés után első ízben használtunk helikoptert az erdőművelési munkákhoz, hadrendbe álltak az első LKT-k is.

1979 – Az építőipar megnövekedett faigénye, illetve a külföldi exportlehetőségek szélesedése okán bővült a termékínálat, amelyben megtalálható volt a lemezipari rönk,

fűrészrönk, kivágás, cölöpfa, állványfa, vezetékoszlop, bányafa, pillérfa, bányadorong, papírfa, farostfa, rúdafa, fagyártmányfa, karámfa és persze a tűzifa.

1980 – Polgári védelmi gyakorlat során feladatunk 5000 m³ rönknek – a szokásos mennyiség többszörösének – a kitermelése és vasúti rakodóhelyekre szállítása volt, amelyet négyszáz dolgozó kétszáz géppel 6400 köbméterre teljesített.

1981 – Kiváló Vállalat lett a SEFAG. A cég teljes árbevétele 526 millió forint-ról 1,266 milliárdra nőtt. A nyereség 45 millióról 209 millióra növekedett öt év alatt úgy, hogy több mint 50%-kal emelkedtek a keresetek.

1982 – Kölcsönös látogatásokkal alapozták meg a szakemberek a SEFAG első nemzetközi partnerkapcsolatát. A somogyi delegáció tavasszal látogatott Bjelovára és Verőcére, a horvátok pedig ősszel vizsgolták a vizitet.

1983 – Megalakultak az első gazdasági munkaközösségek – gmk-k – a barcsi gyárban. Itt önként jelentkező dolgozók a munkaidejükön kívül, a gyár eszközeit és alapanyagait használva termeltek tovább – sokkal több pénzért, mint a fizetésük.

1984 és 1985 telén minden korábbiánál súlyosabb kár érte a SEFAG erdőterületeit: több ezer hektáron károsodott elsősorban fenyves faállomány, ennek egy részén olyan mértékben, hogy teljesen tarra kellett vágni.

1985 – Átvettük a Kanizsa Bútorgyár kaposvári egységét, új termékekkel bővítve a SEFAG kínálatát. A gyár Kapos Bútor Kft. néven önállósodott, majd MRP konstrukcióban a dolgozók tulajdonába került.

1986 – Vállalatunk az erdőgazdaságok közül az első között kezdi meg a digitális átállást. Első lépésben hét Proper 16-os számítógépet szereztünk be. A géptípus mai szemmel nevetséges teljesítménnyel rendelkezett, 256 KB memóriája, 22 MB-os merevlemeze volt.

1987 – A 80-as években hazánk 4 erdészeti szakképző iskolájából 2 a megyében működött: Középrigócon és Szőcsénypusztán. Utóbbiban évente egy osztály szakmunkás végzett, tartottak erdei betanított munkás tanfolyamot és szervezték a nehézgépkészítői képzéseket.

1988 – A Ropolyi-tónál megrendezett XVII. Országos Fakitermelő Versenyen az összetett csapatverseny első és harmadik helye mellett három SEFAG-os végzett darus szállításban a dobogós helyeken, és kollégánk nyerte a közelítés kategóriáját. Kombinált darabolásban, döntésben és gallyazásban pedig az ezüstérmek maradtak Somogyban.

1989 – A piacgazdaságra átváltás jegyében egyre több erdészeti feladatot külsős vállalkozók láttak el. Hamarosan meghaladta a kétharmadot a vállalkozói fakitermelés aránya, javuló hatékonysággal.

1990 – Meghaladta a 600 hektárt azoknak az erdőterületeknek a kiterjedése, amelyeknek a felújításával a SEFAG hátralékban volt. A korábbi évek hótöréseinek súlyos örökségét 1996-ra sikerült felszámolni.

1991 – A rendszerváltást követően a legfontosabb kérdés: privatizálják a vállalatot vagy marad állami tulajdonban? A válasz késett, bár megszűnt a vezetői és dolgozói küldöttekből álló vállalati tanács, és ezzel az önkormányzati irányítás. Az irányítást az FM, majd az Állami Vagyongyűjtemény vette át.

1992 – Eldől, hogy a SEFAG részvénytársasággá alakul és megmarad állami tulajdonban. Felügyeletünk az Állami Vagyongkezelő Rt.-hez került, a részvények 100%-át az állam birtokolta és birtokolja ma is.

1993 – Egy naptári év alatt két mérleget készített cégünk. Az elsőt még állami vállalatként, majd az ismét csak csonka – de immár részvénytársaságként megélt – második 1993. üzleti év, ami a júliustól

az év végéig folytatott gazdálkodásról adott számszaki összefoglalót.

1994 – A Csurgói Faipari Kft. megalakulásával önállóvá vált csurgói gyárunk. Az épületasztalos profilú üzemben parketta, nyílászárók és ragasztott fatartók készültek. A kft. 2012-ben olvadt vissza az anyavállalatba.

1995 – Lábod község önkormányzatával együttműködve, felújítottuk a rinyabesenyői erdőben álló romos erdészeti lakot és megnyitottuk a Sziágyi Erdészeti Erdei Iskolát, a Dél-Dunántúl első erdészeti kézből lévő erdei iskoláját.

1996 – A 80-as évek elején Ladon, 54 hektáron jött létre egy kiépített föld alatti öntözőrendszerrel felszerelt nagyüzem, ami a csemeteellátás alapját jelentette. E bázison jött létre a ma is működő SEFAG Mag-Csemete Kft., mellyel fenntartható ke-retek közé került az erdészeti szaporítóanyagok termelése.

1997 – Az Országos Erdészeti Egyesület kezdeményezésére a hazai erdészetek megtartották az I. Erdők Hete programsorozatot „tegyünk együtt többet erdeinkért!” jeligével. A kezdeményezés időtállóan bizonyult, minden évben októberben kerül megrendezésre az Erdők Hete, javítva szakmánk elismertségét.

1998 – A Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetben haladó Mesztegnyői Erdei Vasút pályáját felújítottuk, rendbe hoztuk a két mozdonyt és panorámás kiránduló kocsikat gyártattunk. A premiert a kisvasúti napon tartottuk, amit a kínai nagykövetség küldöttsége is megítélt.

1999 – Ebben az évben vezettük be a SEFAG máig használt logóját. A lombhullató és tűlevelű fát a zöld két árnyalatával ötvöző, kiértelt grafika társaságunk hivatalos jelképe.

2000 – Az önálló külkereskedelem első lépései. Külföldi vevők jelentek meg a korábban kizárólag belföldön értékesített termékekre, miközben kialakult a belföldi kereslet olyan faanyagokra, amelyeket eddig csak a határokon túl lehetett eladni.

2001 – A somogyi erdők királya, vadgazdálkodásunk büszkesége a rendkívüli minőségű gímszarvasállomány. Különösen kiemelkedő a lábodi vadászterület, amelynek vadgazdálkodását a Nemzetközi Vadvédelmi Tanács „Edmond Blanc” díjjal ismerte el.

2002 – Megszereztük a Forest Stewardship Council (FSC) által akkreditált tanúsítványt, ami igazolja, hogy fenntartható erdőgazdálkodást folytatunk. A tőlünk kikerülő faanyagok a legszigorúbb nemzetközi mércével mérve is megfelelnek a tartamosság kritériumainak.

2003 – Felújítottuk a tókaji parkerdőt. Kirándulók tízezrei fordultak meg itt az évek során, ezért időszerű volt egy alapos felújítás. A megszépült parkerdő népszerűsége azóta is töretlen.

2004 – A régió legnagyobb energetikai beruházásával a pécsi hőerőmű elindította Közép-Európa legnagyobb, 50 MW beépített villamos teljesítményű biomasszablokkját. Az új egyseget faaprítékkal fűtötték, amelynek társaságunk lett az egyik fő beszállítója.

2005 – A hazai erdőkben visszatérő probléma a gyapjaslepke hernyójának robbanásszerű elszaporodása. A súlyosabban érintett területeken képesek tarra rágni több hektárnyi erdőt, ami a fiatal fákban visszafordíthatatlan károkat okoz. Nálunk több, mint 15 ezer hektárt sújtott a hernyórágás. Az inváziónak a gradáció természetes összeomlása vetett véget.

2006 – Két év alatt négy munkatársunk szerzett tudományos doktori címet. Dr. Bíró Boglárka és dr. Vidóczy Henriett erdőmérnököknek 2005-ben, míg 2006-ban két vadászati szakembernek – dr. Buzgó Józsefnek és dr. Varga Gyulának gratulálhattunk.

2007 – Megnyílt a Hotel Kardosfa***. Kaposvártól 20 kilométerre, a Zselic szívében, valósult meg az egykori Esterházy uradalmi erdészlak nagyívű átalakítása és nyerte el mai formáját az erdei szálloda.

2008 – Megkezdődött egy újabb modern, minden igényt kielégítő szálláshely kialakítása, Barcstól északra, Alexandrapusztán. A SEFAG legnagyobb vadászházának stílusában

visszaköszönnek az erdész-vadász szakma motívumai, a tornyoktól a belső faszerkezetekig.

2009 – Erdészeti, fakitermelési tanpályát adtunk át a Ropolyi-tó mellett. Feladatunk, hogy a fakitermelés vonatkozásában mindent megtegyünk a munkavédelem, a munkavégzés biztonságának fokozása érdekében.

2010 – Alapos korszerűsítésen esett át a Sziágyi Erdei Iskola. Akadálymentesített tanterem kialakításán túl laborfelszereléssel és kerékpárokkal gazdagodtunk.

2011 – A Hotel Kardosfa*** Németh Krisztián séf vezette csapata első helyet szerzett az V. Országos Vadgasztronómiai Fesztiválon. Komoly jelzést kaptunk arról, hogy gasztronómiában is versenyképesek vagyunk.

2012 – A SEFAG és a Kapos Televízió együttműködésében filmsorozat készült a vállalatról. Az eredmény egy látványos anyag, ami közérthetően mutatja be az erdészek – lakosok számára többnyire rejtve maradó – munkáját. Bemutatóján megkaptuk a „Somogy fejlődéséért” médiadíjat.

2013 – Átadtuk 20 vendég befogadására képes, tágas étteremmel rendelkező Nagysalléri Vadászház és Öko-centrumot. Ekkor készült el a megye nagyvadállományának minden képviselőjét bemutató Nagysalléri Vadaspark és a tanösvény, ami a Sziágyi Iskolához vezet.

2014 – Megkezdtek a Deseda Kalanderdő építését. 130 millió forint támogatásból alakítottuk ki a turisztikai attrakciót, ami később egy csúszdával is ellátott lombkoronaszétánnal gazdagodott.

2015 – Megszületett a Zselici Csillagpark. A Zselici Tájvédelmi Körzet 2009-ben kapott Európában elsőként Nemzetközi Csillagoségbolt Park minősítést a rendkívül alacsony fényszennyezettség okán. Itt épült fel a csillagvizsgáló, ahol helyet kapott a planetárium, előadóterem és egy meteoritkiállítás. Mellette magasodik a kilátó, ahonnan csodálatos panoráma nyílik akár Horvátorszáig.

2016 – Hagyományteremtő céllal májusban megszerveztük az első Nyárköszöntő Futóversenyt a Ropolyi-tónál. A festői Zselicben kanyargó útvonal hamar elnyerte a futók tetszését, a program sikere azóta is töretlen.

2017 – Az Erdők Hete rendezvénysorozat részeként megnyitottuk a kaposvári Erdők Házát, ahol az erdő életközösségével, a SEFAG Zrt. ökoturisztikai célpontjaival, erdei szálláshelyeivel, az erdész és vadász hivatás feladataival ismerkedhetünk.

2018 – Új üzemcsarnokkal és berendezésekkel bővült a Csurgói Gyár. Az épületbe Primultini rönkhasító szalagfűrész, egy ún. utófeldolgozó sort, anyagmozgató gépeket és modern hídmérleget szereztünk be.

2019 – Új turistaközpontot építettünk a Ropolyi-tónál, amely a kirándulók kedvelt célpontja. Itt épült fel a somogyi népi építészet jellegzetességeit megidéző, tornácos-nádfedeles tájház, és lovaspihenők, így a jövőben a kerékpáros és a gyalogos kirándulók mellett a lovasoknak is kiváló célpontja lehet a Zselic.

2020 – A nemzeti összefogás jegyében Gyertyánosban emlékfát ültettünk, a somogyi erdész és vadász szakma nevében pedig emlékerdőt telepítettünk a Zselicben az 50 év után újra Magyarországra érkező Vadászati és Természeti Világkiállítás tiszteletére.

Forrás: **SEFAG Zrt.**
Szerkesztette: **Kovácsné Kiss Zita**

